

Onlust en verandering

Door: roel in 't veld

Een peiling met 10 zetels voor Leefbaar Nederland!

Verandert het politieke landschap echt?

Wie is Leefbaar Nederland? De gerijpte rebel Jan Nagel of de overslimme Willen van Kooten? Of toch op de achtergrond Harry Mens?

Pim Fortuyn is ten tijde van publicatie van deze column waarschijnlijk lijsttrekker. Maar kan hij zich beheersen tot de verkiezingen? De grote politieke partijen trekken tot op heden nog niet massaal tegen hem ten strijde. Calimero is misschien niet moedig, maar wel gevaarlijk. Fortuyn is sociaal economisch niet rechts, en voor het overige niet links. Dat is een aantrekkelijke combinatie voor niet-weinigen.

Hij heeft veel verprutst in zijn leven, maar ook veel dingen goed gedaan. Niks abnormaals. Dat geldt voor de meeste mensen. Hij oogt als een durfal, een noordelijke Tijn Uilenspiegel. Maar Tijn kreeg in Vlaanderen vooral momentum door de stupiditeit van de machthebbers.

In de peilingen is hij al groter dan D'66. Heeft Dijkstal niet geroepen dat de volgende coalitie moet worden gevormd door de winnende partijen? Leefbaar Nederland is zelfs bij 1 zetel percentueel al de grote winnaar. Maar als LN nu ook in zetelaantal absoluut de grootste winst boekt, dan helpt er geen moedertje lief meer aan. Of blijkt dan plots een ander beginsel te gelden? Zoals regeringservaring? Je ziet het al helemaal voor je.

Waarom groeit LN? Laat de officiële politiek het zo afweten? We kennen een grotere welvaart dan ooit tevoren, zijn ook vergeleken met grote delen van de wereld overvloedig rijk. Diepe onvrede sluimert kennelijk in ons over de manier waarop de samenleving is georganiseerd. Maar wat dan?

Onze gezondheidszorg voor ouderen kent een fors capaciteitstekort. Ons onderwijs is ondergefinancierd. Maar veel hinderlijker is, dat de voor overheden winstgevende activiteiten leiden tot prompte en perfecte behandeling, terwijl de overigen dikwijls zeer gebrekkig functioneren:

- een paspoort binnen 6 minuten
- een kopierijbewijs bij verlies binnen 8 minuten
- parkeerbeheer; een wielklem binnen 10 minuten

Allemaal profijtelijk voor de overheid.

Maar als je op straat bent beroofd door een zakkenroller en de moeite neemt om aangifte te doen, krijg je meteen een briefje mee, dat de politie er verder niets aan doet. Dat steekt.

Ik doe niet mee aan schelden op de politie. Die blinkt vaak uit door professionaliteit. Dat viel weer eens op bij enige visitaties in het kader van het grote Steden Beleid, waaraan ik mocht meedoen. Binnen het thema "jeugd" speelt de politie ook aan de preventieve zijde vaak een vooraanstaande rol. Maar veel andere overheidsinstanties binnen het jeugddomein blijken veel minder goed te zijn georganiseerd. En vooral de sturing van de vele ketens is gebrekkig. Veel mensen storen zich vermoedelijk aan gebreken in het functioneren van overheden, die naar burgers toe vaak strenge pretenties hebben. De politiek dringt voortdurend aan op versterkte controle op het gedrag van organisaties en burgers. Disciplineren staat hoog in het vaandel, maar geldt niet voor de politiek zelf. Politici maken een potje van hun managementtaak, en geven vaak abominabel leiding aan ambtelijke organisaties. Dat ergert burgers ook. In hun eigen werkomgeving maken ze immers onophoudelijk het streven naar kwaliteitsverbetering mee.

We worden in relatie tot overheden ook vaak gefrustreerd omdat we tekort schieten in participatie, en vervolgens op de blaren zitten: "opgestaan, plaatsje vergaan".

Diffuse onrust leidt tot steun aan rebels gedrag.

Maar in ons sluimert ook de slagschaduw van de globalisering. Flitskapitaal richt economieën in de derde wereld ten gronde. Armoede neemt niet af, daar. Afschuwelijke oorlogen teisteren Afrika en Azië. We weten dat onze rijkdom elders grote offers vergt, dat ze niet zomaar verdiend is. En de massamedia bewerkstelligen, dat je niet meer kunt zeggen van niets te weten.

Maar zou het niet paradoxaal zijn, als LN van die sluimerende onlust zou profiteren?